ВАХТА МИРУ

ПЕРЕДАЧА ВАХТИ

Мал. В. ЛИТВИНЕНКА

перець

№ 24. КИЇВ. ГРУДЕНЬ 1951 р. РІК ВИДАННЯ XI ЦІНА 1 КРБ.

Дмитро БІЛОУС

НАГАД ПРО УРОКИ— В ДНІ НОВОГО РОКУ

Із Новим та високосним!
З Новорічним світлим святом!
Із щасливим зореносним
Жовтня роком тридцять п'ятим!

Ми щороку мужньо, рвійно
Ідемо вперед і вище.
А в Нью-Йорку —
неспокійно,
Лиховісний вітер свище.

В нас — чи то село, чи місто,
Шахта чи новобудова —
— Мир! — лунає урочисто —
В нас погода — пречудова!

Це ж у нас будинки в небо
Підіймаються висотні.
А пани гвалтують в небо,
Наче пси із підворотні.

Бо панів несамовитих
Мучить атомна сверблячка,
Бо в зажерливих, неситих
Воювати нетерплячка.

Що ж,
якщо із Уолл-стріту
Кодло зважиться вороже
І посіє в світі вітер,
То пожати бурю може.

А панам виходять боком
Вогневі та грізні бурі.
Хто ж не вірить ще урокам,
Вчиться той на власній шкурі!

Олександр МИХАЛЕВИЧ

ДЕРЕВО СМЕРТІ І ТОРЖЕСТВО ЖИТТЯ

Двоє дерев живуть у мене в пам'яті.

Зображення одного з них я бачив у газеті, його передрукували з обкладинки американського журналу.

У вигляді дерева символічно показано сучасну політику США. Не пробуйте розібратись, якої рослинної породи це дерево. Зате природа політики, яка рекламується цим малюнком, не залишає ніяких сумнівів.

Це — самокарикатура, напрочуд влучне самовикриття.

Гігантська паразитична рослина висмоктує своїм корінням соки із фабрик і заводів, міст і сіл. На незграбному стовбурі — зірчасто-смугастий щит і меч, напіввийнятий з піхов. І потворна крона — сучки, обвішані атомними та іншими бомбами, лінкорами, танками, літаками — всім, що може нести смерть людині.

Дерево смерті.

Підпис під деревом не залишає ніяких сумнівів і в цільовому призначенні малюнка: «Сполучені Штати обрали політичний курс».

Холуй-малювальник, старанно накопичуючи на малюнку все, чим загрожує сьогодні людству доларовий імперіалізм, гадав, певно, що він передає своїм зображенням с и л у своїх хазяїв.

Але огидне і безглузде це дерево свідчить не про силу, а про п о т в о р н і с т ь ладу, що виріс на американському грунті.

Тут, біля Дніпра, я бачу інші дерева.

Не можна забути могутній запорізький дуб, що росте з прадавніх часів — стоїть уже шість-сім віків — поблизу Верхньої Хортиці.

Подих вітру викликає могутній шум у зеленій хмарі над вами — крона дерева розляглась вшир більше як на сорок метрів і сягає майже такої ж висоти; діаметр могутнього стовбура — більше шести метрів, на сто метрів в боки розкорінилось дерево-велетень.

Мимоволі замилуєшся деревом — символом непереможності життя, нездоланної сили і безсмертя народу.

Прекрасний, величний зелений велетень, та ще більше захоплення викликають люди, яких ви можете зустріти біля славнозвісного дуба, — нові люди, господарі оновленої землі.

З одним із таких людей ви знайомитесь тут же — його будинок стоїть за кілька кроків від древнього дуба. Це — колгоспний лісомеліоратор, один з піонерів колективізації в цих місцях, невгамовний дослідник Никифор Антонович Дейкун.

Він дбайливо охороняє прекрасний пам'ятник природи, але найбільш хвилююче і чудесне в тому, що одночасно він виступає як партнер природи, — разом з нею радянським, мічурінським умом-розумом творячи, викликає до життя нові рослини, показує нові чудеса ботаніки.

Між дубом і будинком Дейкуна — ціле поле сміливих дослідів, цілий ряд результатів успішного втручання людини в природу рослин. Никифор Антонович, наприклад, схрещує волоську ріпу з соняшником, прагнучи в новій рослині, якої ще не було в природі, поєднати ряд важливих якостей двох господарсько-цінних рослин. Ви бачите міцне стебло помідора, прищепленого на картоплі, і синій баклажан, вирощений на пасльоні; схрещені з редискою капусту й огірок; диню, прищеплену на гарбузі, — безліч різноманітних комбінацій, творчих шукань, які повинні увінчатись збільшенням родючості рослин, підвищенням їх скоростиглості, їх стійкості проти різних хвороб і т. д., і т. ін. Ви бачите молоді деревця, поставлені в різні умови вирощування. Дейкун допитливими очима дивиться на ці міцні дубки, потім переводить погляд на віковий дуб і раптом говорить вам:

— Що ж, може тепер і не треба буде багато літ чекати, щоб отака краса виросла! Дочекався і цар природи справжнього хазяїна і товариша — радянського колгоспника. Скоріше тепер діло і в дуба піде. За короткий строк — і навіки — всюди у нас в степу краса така повиростає!

Я думаю про Дейкуна: один із старих сільських комуністів, він добровільно, незважаючи на похилий вік, пішов захищати Вітчизну, коли напали на неї фашистські варвари, чесно пройшов усі шляхи війни, на милицях повернувшись додому. Але велика перемога, натхненний труд знову повернули молоду, гарячу силу старому Дейкунові. Давно залишено милиці. Здається, тепер ще рудішими стали вуса невгамовного мічурінця. Дейкун морщить в усмішці лоба і, без слів розуміючи мої думки, говорить:

— Коли воювали, Гітлер, кажуть, прочув про наш запорізький дуб. Дав наказа: розпиляти на частини і спеціальним ешелоном доставити у фашистську столицю, там на площі знову зібрати і виставити на загальний огляд. Хай усі дивляться і бачать, мовляв, — нічого не лишилося від більшовицької сили, навіть їхній знаменитий дуб у фашистській столиці опинився... Наказа про наш дуб Гітлер видав, але ешелону не діждався — сам дуба врізав! А велетень наш як стояв, так і стоїть. Вночі, слухаю, шумить тепер якось особливо, радіє, мабуть, — старість у нього не самотня, щаслива — навкруги в степу молоді дубки весело ростуть-поспішають...

Дерево життя — живе і буде жити!

І настане час — як порохно розсиплеться безглузде, потворне дерево смерті...

ЧЕМНІСТЬ Є ЧЕМНІСТЬ

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Стахановець. — З Новим роком, товариші! Хоч ми вже давно з ним зустрілись!

Репортаж перця

З Новим роком і щастям,
Мої читачі —
Робочі, учені, ланів орачі!
До того, як сядем за довгі столи,
Як я запитаю: «Чи всі налили?»,
До того, як гримне пісенний потік,—
Давайте поглянем на пройдений рік!
Хороший був рік!
Кожен день, повсячас —
Як справжній герой працював він на нас!
Це з ним наш могутній народ-богатир
Згуртовував людство на битву за мир.
Це він-бо мільйонами рук трударів
Взяв міцно за горло війни палїв.
Народи землі в його сонячні дні
Ще дужче сказали:— Не бути війні!

Чудесний був рік!
Від зорі до зорі
На матінці Волзі, на сивім Дніпрі,
В степах сталінградських, на Аму-Дар'ї
Ми йшли з ним щодня на будови свої —
Творить гідростанцій ясні маяки,
Що будуть світить в Комунізму віки,
Що зросять степи наші водами рік!..
Величний і творчий,
Чудесний був рік!
Погляньмо на Київ, огляньмо Донбас
Чи села колгоспні!.. Зростання у нас!
Щодня в Комунізм усе швидша хода,
Зростає, міцніє Вітчизна труда!
Новітні будови, сади і гаї
Підводять, вирощують люди її.
І кращим із них — сили нашої цвіту —
Окремо я шлю по палкому привіту.

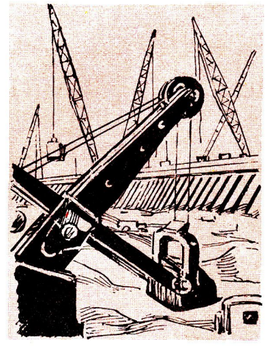

Іван НЕХОДА

НАЙДУЖЧИЙ У СВІТІ

(СВАНСЬКА НАРОДНА КАЗКА)

У горах, між урвищ і скель,
Юнак полював — Бімурзель.
Насунула хмара похмура,
Закутала перевал...
Стрів хлопець над урвищем тура —
І вбив його. Наповал.

Враз небо немов розкололось,
Ударив у горах грім,
І вогненний блискавки колос
Завихрився на дубі старім.
І дуб, що простояв віки,
Умить розлетівсь на тріски!

— Ой, блискавко! — в шані й привіті
Промовив раптово юнак,—
Ти, мабуть, найдужча у світі!
Подай мені тільки знак,—
В дарунок за силу й красу
Я тура тобі піднесу! —

І чує він слово гаряче:
— Ти помилився, юначе!
Я мушу тобі заявити:
Не я найсильніша у світі!
Он, бачиш — Ельбрус? Сто століть
Мечу в нього стріли, а він — стоїть,
Корінням в землю вгруз...
Найдужчий у світі — Ельбрус!

Пішов Бімурзель до Ельбруса,
В Ельбруса — чуприна руса...
І каже до нього юнак:
— Ти — в світі найдужчий. Це так?
Ти в небо підвівсь вище хмар,
Ти, кажуть, над горами — цар!
Шле сонце тобі свій цілунок...
Прийми цього тура в дарунок!

Промовив Ельбрус із блакиті:
— Ні, я — не найдужчий в світі!
Найдужча у світі — вода!
Вона мене їсть, роз'їда,
Диви, як граніт мій розмила...
Вода — наймогутніша сила!

Зліз хлопець у прірву глибоку,
Спустився до гірського потоку.
— О, водо з потоків гірських,
Ти, кажуть,— найдужча за всіх!
В дарунок прийми, водо бура,
Од мене убитого тура!

Дзюркоче вода з круч гірських:
— Я не найдужча за всіх.
Найдужчі у світі — тучі летючі.
А я — лиш дочка тії тучі.
Туча летюча родила мене,
Туча, де схоче, воду жене...

Зійшов Бімурзель на кручі
І каже: — Привіт вам, тучі!
Блискавка з туч спада,
Родиться з туч вода,
Тучами гори повиті.
Тучі — найдужчі в світі!
Хвалю твою силу старую,—
Тобі свого тура дарую!

— Ні,— каже до хлопця туча,—
Я квола, а не могуча,
Я — баба у сірій свиті,
Я — найслабіша в світі.
Вітер із краю до краю
По небу мене ганяє,
Жбурляє, мов теє сміття...
Нема нам од вітру життя!

Вітер усіх нас з неба витер...
Найдужчий у світі — вітер!

Спустився юнак до осель.
— Ей, вітре! — сказав Бімурзель,—
Ти хмари по небу ганяєш,
Дуби до землі нагинаєш,
Ти — найсильніший у світі — ого! —
Даю тобі тура свого!

— Ні,— каже, зітхаючи, вітер,—
Не я найсильніший у світі.
Хоч як я не вію — диви —
Не звію цієї трави,
Не вирву це зілля зелене...
Трава — вдвічі дужча за мене!

Юнак, ці почувши слова,
Гукнув: — О, зелена трава!
Підслухав я чутку нехитру,
Що ти навіть — дужча од вітру!
В дарунок,— промовив юнак,—
Я тура дарю, якщо так!

— Ні,— каже трава (впала тиша),—
Коли б я була найсильніша,
Не їли б мене барани.
Мене не топтали б вони...
А так,— що травиця? Бур'ян...
Найдужчий у світі — баран!

Пита Бімурзель барана:
— Це правду говорить вона,
Що ви, барани гордовиті,
Найдужчі за всіх у світі?!
Невже доведеться в журбі
Віддать цього тура — тобі?!

— Ні,— мекнув баран і поник,—
Найдужчий у світі — різник!
Всяк час,— серце в нім кам'яне,—
Він може зарізать мене.
У нього дві дужих руки...
Найдужчі за всіх — різники!

Набридла розмова така!
Питає юнак різника:
— Скажи мені, носа не вішай,—
Хто в світі за всіх найсильніший?
Як ти, значить,— бий тебе грім!—
Цей тур буде зараз твоїм.

— Я, хлопче, до жартів не звик,—
Ображено мовив різник,—
Найдужчі у світі — це миші!
Миші за всіх найсильніші!
Миші нищать усе їстівне,
Вони розорили мене!
Безсилий я, брат, проти них...
Миші — найдужчі за всіх!

Сміється юнак:— Брехні сущі!
Миші у світі — найдужчі?
Ха-ха! — Й сміх не стримавши цей,
Пішов Бімурзель до мишей.
— Невже,— загукав до мишви,—
Найдужчі у світі — ви?
Невже, ні за цапову душу,
Вам тура віддать свого мушу?

Пищать перелякано миші:
— Ми в світі за всіх найслабіші...
Кіт Васька у домі тут є,
Він жить нам, мишам, не дає!
Він ловить нас, душить і їсть,
Хазяїну, звісно, користь,
А нам, як уловить,— вже квит...
Найдужчий у світі — кіт!

У двір Бімурзель заверта,
Зове того Ваську-кота:
— Киць-киць! —
А із припічка: — Няв! —
Біжить, муркотить, хвіст підняв...
— Так це,— каже хлопець,— ти — кіт,
Якого боїться весь світ?
Тобі,— каже,— бісова шкура,
Я мушу віддать свого тура?
Це ти...

Кіт ізвився, як змія,
І каже мисливцеві:— Я!
Я,— каже,— сильніший за всіх,
Мишей тих душу, наче бліх!
Я спритний, я сміливий, я...
Мов лук, гнеться спина моя!
Мов полум'я — очі вночі,
А кігті мої — як мечі!
А зуби — гостріші за ніж...
Давай мені тура скоріш!

Як крикне юнак на кота,
Як схопить його за хвоста...
— Брись! — каже.— Ось я тобі дам! —
Взяв тура і з'їв його сам.

Всміхалося сонце в росі,
Вітали мисливця усі!..

Злились голоси воєдино —
Гір, вітру, потоків гірських:
— Навік тобі слава, Людино,
Ти в світі — найдужча за всіх!

Спершу чокнуся з тобою,
Наш прославлений герою:
— Будь щасливий! Будь здоров,
Сталеваре Кочетков!

Дай за те піднімем чари,
Щоб радянські сталевари —
Миру славні вартові —
Мали успіхи нові!

Дай за те хильнем по склянці,
Щоб пани американці
(Як зачеплять нас колись) —
Сталі з перцем напились!

Перечниця

САМІ ВИННІ...

ПОБУВАЄ Дід Мороз в усіх містах і селах нашої країни, завітає він, звичайно, і в Бобринець, Кіровоградської області, відвідає всі квартири й установи, подарунки святкові дітям роздасть, пожартує, посвяткує.

Загляне він, безумовно, до господи голови виконкому тамтешньої міськради. Встане, як і слід, із-за столу сам голова виконкому, дбайливий хазяїн свого дому Григорій Наумович Жук.

— Прошу, Діду! Заходьте. Хата в мене хороша. Відремонтував недавно, цяцьку зробив,— похвалиться голова і поклониться.

— За державні грошики? — запитає добрий Дід Мороз.— Кланяйтесь не мені, а державній казні!

І сердито грюкне дверима.

Загляне Мороз, безперечно, і до директора контори «Заготзерно» Мація.

— Досі не виселились, Романе Ісайовичу?— запитає сердито.— Досі сидите у приміщенні контори, а свій будинок квартирантам здаєте? Як вам не соромно?

Та ще сердитіше грюкне дверима.

Надовго зіпсує святковий настрій голові і директорові. І правильно зробить: самі винні!

ЩО ТУТ БУДЕ?

ЯКИМ буде новорічний вечір у Печенізькому районному Будинку культури на Харківщині?

Вистави цього вечора в Будинку не буде, бо драматичний гурток не працює. Не виступить і хор, бо його не організовано. Не покажуть свого уміння й танцюристи, бо танцювального гуртка теж нема.

Все ж таки буде один цікавий номер. Завідуючий райвідділом культосвітньої роботи т. Конопльов і директор будинку т. Стримоухов заспівають складену ними жартівливу пісню: «Як робити, щоб нічого не робити»...

На цьому й закінчиться вечір.

ЗА ЗДОРОВ'ЯЧКО БАТІЄВСЬКОЇ

ВСТУПАЮЧИ у Новий рік, Н. П. Батієвська, безперечно, задумається над тим, чого вона ще не встигла зробити у минулому році.

У минулому році, перебуваючи на посту завідуючої Лохвицьким (на Полтавщині) райздороввідділом, т. Батієвська без особливого напруження встигала обіймати посади терапевта — в районній поліклініці, головлікаря — в тубдиспансері і викладача — у школі медсестер.

Як запевняє медична громадськість району, побоювання, що такою титанічною працею Батієвська підірве своє здоров'я,— безпідставні. Та й сама Батієвська заявляє:

— У мене здоров'я вистачить, щоб у Новому році впоратись ще з кількома посадами у підлеглих медичних установах.

Отже, за здоров'ячко завідуючої райздороввідділом!

ДУТІ ВАГОНИ

КОЛИ судити по звітах про забезпечення металургійного заводу ім. Кірова (м. Макіївка) вагонами, то виходить, що їх подають вдвічі більше, ніж заплановано. Коли ж звіти звірити з фактичним станом, то виходить, що заводові дають вагонів удвічі менше, ніж передбачено планом. На одній тільки станції «Північна» (начальник т. Собакін) за один тільки місяць окозамилювачі дописали у відомостях біля 700 неіснуючих вагонів. А на станції «Рудний двір» (начальник т. Александашин) примудряються щодня приписувати по кілька сот вагонів.

Начальники станцій з задоволенням рапортують про наслідки своєї «роботи».

Як бачимо, зарапортувались начальники уже в цьому році. А що то воно буде в наступному?

ПІД АМЕРИКАНСЬКУ ДУДКУ

Мал. В. СЛИЩЕНКА

КАРДЕЛЬбалет на сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Пером по перах

ПІД ЗАГРОЗОЮ ВІДКРИТТЯ...

Читачі районної газети «Червона зірка» (м. Турки на Дрогобиччині) мають над чим задуматись. Газета їх частенько частує такими мовно-стилістичними кренделями, що просто лихо та й годі.

Ось кілька цитат з газети:

«Серце радіє хліборобів нашої артілі, виростивши дорідний урожай» (№ 63).

«Ця школа стоїть під загрозою відкриття» (№ 64).

«Йдучи до села Ясінка, ще здалека на фоні садів видно нові будівлі» (№ 65).

Ряд цитат можна було б в кільканадцять разів збільшити, але вже й на фоні трьох наведених видно, що редакцію газети на чолі з редактором т. З. Сафошиною в Новому році варто було б хоч на кілька місяців направити в ту школу, яка «стоїть під загрозою відкриття»...

Репортаж перця

Каховка, Каховка!
Ти в розквіті, зрості!
Героям твоїм в новорічному тості
Скажу від душі: — Здоровенькі були,
Творці Комунізму, достойні хвали!
Окремо привіт мій хай слухає той,
Хто тут у двадцятім боровсь, як герой,—
Монтажник, що третій завершує план,
На прізвище Новиков, звати — Іван!
— В двадцятому році в геройських рядах
Ти бив інтервентів в Каховських степах.
Тепер тих же черчіллів, як і тоді,
Ти б'єш безпощадно в завзятім труді —
Щодня ти, Іване, три норми даєш,
Це значить, що скоро їх зовсім доб'єш!

Репортаж Перця

Хто кращий в Донбасі комбайна водій?
Шахтар той, що в нього в душі молодій
Багато енергії, волі і сил!
Та Ви його знаєте — Кучер Василь!
Кому найпалкіше вітання я шлю?
Звичайно, йому — молодцю Василю!

Чий приклад в труді шахтарів окриля?
Звичайно, його — шахтаря Василя!

Дає він Вітчизні багато добра
І в славі невпинно іде на-гора.

І тост мій такий в цій знаменній порі:
— Давайте хильнемо, брати-шахтарі,
За те, щоб росли на донецькій землі
На шахті на кожній такі Василі!

ЛАКЕЙ З ДУШЕЮ ШПИГУНА

Кореспондент токійського радіо Сініче-Касе писав із Сан-Франціско про підписання так званого «мирного договору» з Японією.

«Глава нашої повноважної делегації, прем'єр-міністр Японії Іосіда Сігеру підійшов до круглого столу, на якому лежав документ, узяв автоматичну ручку, подану американцем, підписався по-англійськи на англійському тексті, а потім підписався іерогліфом, по-японськи, на японському тексті. Підписавшись, він не повернув автоматичну ручку, а поклав її в кишеню».

Кореспондент так захопився церемонією, що не помітив, як американці замість автоматичної ручки поклали Уоллстрітові в кишеню... Японію!

9 вересня американський генерал Лестер запросив у гості Іосіду. Під звуки музики Іосіда піднявся на розкішну яхту генерала. Кілька годин він оглядав місцевість навколо Сан-Франціско. А ввечері йому піднесли подарунок... величезний портрет битого генерала Макартура!

Подарунок має символічне значення: собака мусить пам'ятати свого першого хазяїна. Японське прислів'я говорить, що «безхвостому псові нічим виявляти свою радість», але Іосіда виявив свою радість за допомогою язика.

— День 9 вересня, — сказав він,— найщасливіший день у моєму житті. Після прогулянки на яхті до мене повернулася колишня бадьорість!

Під'їжджаючи до Сан-Франціско, Іосіда хвилювався. Чи не змінять американці свого ставлення до нього після відставки Макартура? Чи не поставлять вони замість нього іншу маріонетку? Незадовго до конференції Іосіда відновив фашистський закон «про контроль над думками», і японське радіо сповістило світ, що за останній час було видано до мільйона ордерів на арешт людей з «небезпечними думками». Іосіда закрив біля півтори тисячі прогресивних газет і не раз ставив питання про заборону комуністичної партії. Він побудував сотні тюрем і тисячі «поліцейських будок», як тепер тут офіційно називають катівні таємної поліції. Та може ж і цього тепер замало американцям?

Після війни Іосіда вперше потрапив на міжнародну конференцію, вперше він бачив американську «машину голосування», яка запопадливо провалювала радянські пропозиції про справедливий мир з Японією. І йому терміново довелося переглянути свою лакейську тактику. Від нудотно-солодкого підлабузництва, яке так подобалося Макартуру, довелося відмовитись. Вимуштрований дипломат старої японської мілітаристської школи Іосіда, зазирнувши у вічі хазяям, моментально зрозумів, чого їм треба. Він почав плести наклепи на Радянський Союз Від нього тільки того й чекали. Далі все пішло, як по маслу. Ось чому до Іосіди повернулася «колишня бадьорість».

Хто ж такий Іосіда? Справжнє його прізвище Токеоці. Замолоду він працював лакеєм у токійського промисловця. Бездітний промисловець усиновив догідливого лакея і після смерті залишив йому чималу спадщину. А, як кажуть в Японії: «В гарному вбранні і мавпа красуня».

Спадщина допомогла Іосіді після закінчення університету купити собі теплу посаду в міністерстві закордонних справ. Одруження з дочкою відомого мілітариста графа Макіно відкрило йому доступ у внутрішні покої самого імператора Хірохіто. А власні кам'яновугільні шахти в Косю та акції крупних компаній Міцуї зв'язали його з «дзайбацу» —хазяями японської промисловості.

Лакейська звичка вгадувати думки своїх панів стала в пригоді Іосіді. В 1927 році він був генеральним консулом у Мукдені. Саме туди, на «конференцію в східних питаннях» злетілися запеклі хижаки японського мілітаризму на чолі з генералом Танака. Пронюхавши, що хазяї готуються до стрибка в Китай, Іосіда вирішив привернути до себе увагу. Він виступив з цинічною промовою. Спочатку він запропонував відкремити Манчжурію від Китаю. Помітивши, що генерали співчутливо похитують головами, Іосіда зажадав цілковитої «свободи рук у Китаї». А коли й це сподобалось, Іосіда заявив, що японський прапор повинен майоріти на... Уральському хребті.

Войовнича промова сподобалася Гіїці Танакі і він, назвавши Іосіду «агресивним дипломатом», призначив його віцеміністром закордонних справ. На секретній конференції в імператорському палаці маячні ідеї Іосіди було покладено в основу зовнішньої політики Японії, а скорочений текст його доповіді дістав назву «меморандуму Танака». Так Іосіда став автором кровожерливого плану завоювання Азії.

У 1930 році Іосіда був делегатом на лондонській конференції в справі морських озброєнь. На цій конференції Іосіда раптом заговорив про приєднання Японії до лондонської морської угоди, яка обмежувала розміри японського військово-морського флоту. Іосіду визнали тоді прихильником поміркованої політики. Та справа була не в поміркованості. На цій конференції сталося «гріхопадіння». Євою був Іосіда, змієм-спокусником — американець, а яблуком — долар. Тоді Іосіда взяв хабара з американських рук.

Про той хабар дізналася японська розвідка, і року 1937 Іосіда, колишній посол Японії в Лондоні та Римі, перекочував у резерв міністерства закордонних справ. Та Іосіда не нудьгував. В його кишені лежали акції американської авіаційної компанії «Американ ейр корпорейшен», тісно зв'язаної з концерном Міцуї. Ця компанія платила Іосіді не тільки великі відрахування від прибутків, але й чималу мзду за «комерційну інформацію» для компанії, тобто за шпигунство на користь США.

На початку 1945 року Іосіда попався з передачею американцям «комерційної інформації». Він одсидів в органах японської контррозвідки чотири місяці під слідством. Та ось на токійському аеродромі Ацугі приземлився американський літак. Він доставив у Японію Макартура. Мало не першим японцем, який прибіг до штабу Макартура, був... Іосіда. Макартур одразу ж призначив американського шпигуна Іосіду міністром закордонних справ. Він представив його як «мученика за демократичні ідеї».

Макартуру припав до душі улесливий шпигун. І в травні 1946 року він запропонував Іосіді крісло прем'єр-міністра. Демократичні кола Японії примусили Іосіду піти у відставку. Але той не занепав духом. Бувалий у бувальщях лакей-дипломат швидко пронюхав, куди віє вітер з Вашінгтона. 19 березня 1947 року він заявив:

«В майбутньому я віддаю перевагу американському контролеві над Японією замість контролю Організації Об'єднаних Націй. Я схвалюю політику Трумена, як боротьбу проти комунізму в світовому масштабі. Ми також ведемо боротьбу з комуністами, і у нас є дуже небезпечний ворог на півночі».

Через два місяці після такої заяви Макартур вдруге призначає Іосіду прем'єр-міністром. На знак протесту проти приходу до влади цього реакціонера в Японії застрайкувало 5 мільйонів робітників і службовців. Макартур наказав арештувати кілька сот комуністів і членів профспілок. Та все ж американський шпигун змушений був удруге піти у відставку.

А коли в жовтні 1948 року американському штабу потрібно було провести «програму економічної стабілізації», тобто цілком підпорядкувати японську економіку американській, Макартур гукнув: «Лакей!», Іосіда відповів: «О-кей!» —і втретє був призначений прем'єром.

Після «конференції» в Сан-Франціско на японських карикатурах Іосіду зображують у вигляді торгівця з лотком. На лотку — карта Японії. Підпис: «Спеціально для американців. Продаємо по дешевинці».

Іосіда торгує Японією оптом і вроздріб. За шість років американської окупації кліка Іосіди встигла розпродати чимало. Американці придбали суднобудівні верфі в Куре і найрідкісніші колекції виробів з слонової кістки, нафтопромисли в Ніігата і картини видатного художника Хіросіге, військово-морські бази Іокосука і Сосебо і, навіть, скульптури стародавніх буддійських храмів у Кіото. 90 процентів японської економіки вже контролюється американцями.

Тепер лакей Іосіда готує своїм американським панам їх улюблену страву — гарматне м'ясо. Він ладен подати його під будь-яким соусом.

На старості літ Іосіді доводиться починати все з початку: він витягає побитий міллю «меморандум Танака» і видає його за нову політику Японії. Він закликає японців брати участь в агресивних авантюрах американців на Далекому Сході.

Автоматична ручка, якою було підписано «мирний договір», одночасно підписала й договір про підготовку до нової війни.

Так семидесятитрьохлітнього Іосіду — цього лакея з душею шпигуна, або шпигуна з душею лакея, на старості літ усиновили американські палії війни, зробивши його своїм цепним псом на Далекому Сході.

І. ЦЕХОНЯ,
П. ЛУБЕНСЬКИЙ.

Загострюється і поглиблюється загальна криза капіталізму.

Мал. БЕ-ШЛ

Від своєї тіні не втечеш!

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

МАСКИ і ОБЛИЧЧЯ

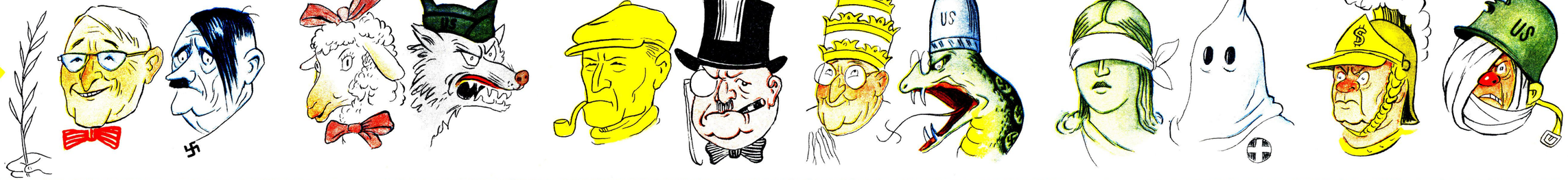

президента Трумена,

заправил Північно-атлантичного блоку,

лейбористської партії,

папи римського,

американського правосуддя,

генерала Ріджуея.

Репортаж перця

Ви чули? В Донбасі, в радгоспі «Шахтар»
Дає двісті пудів пшениці гектар!
Два плани врожаю зібрав колектив.
Тому я дві норми в їх чари налив!
А Ганні Калюжній — таких я люблю —
Привіт особливий сьогодні я шлю!

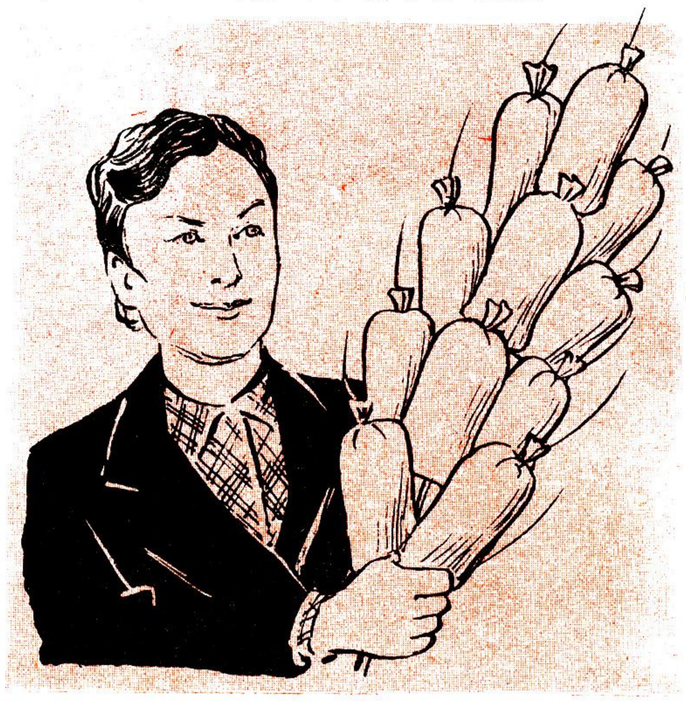

Бо в Ганни бригада найкраща з бригад —
Зібрала по двісті та ще й п'ятдесят.
Бо Ганна не тільки рільник-бригадир,
А кращий, як бачите, воїн за мир.
Радгоспівцям-друзям гукаю в поля:
— Хай родить ще краще Вам рідна земля!

Гей, лунайте, коломийки,
Та по світу всьому
Про Івгину Долинюк,
Ланкову відому.

Я за те її сьогодні
Прославляю, друзі,
Що вирощує вона
Гори кукурудзи,

Що зібрали врожаї
Руки роботящі —
Як в Озерного Марка,
Навіть більші, кращі!

...Славлю в тості і тебе
І твоє добро я:
— З Новим роком, ланкова!
З Зіркою Героя!

Остап ВИШНЯ

НОВИХ ВАМ УСПІХІВ!

I

Готувалися до зустрічі Нового року всі.

На заводах і фабриках, по колгоспах і радгоспах, на великих і на малих будовах, по школах, по вузах, і т. д., і т. ін...

Ну, одне слово, скрізь, скрізь, скрізь...

І не було такої в Радянському Союзі людини, що не чекала б з радістю моменту, коли з бокалом грайливого вина в руці вона урочисто промовить:

— З Новим роком, дорогі товариші! З новими успіхами!

З новими успіхами!..

Таке чудесне поздоровлення з новими успіхами!

Що воно собою знаменує?

Воно собою знаменує те, що і старі, значить, успіхи були справжніми успіхами, що робота у минулім році дає людині права бути на порозі наступного року веселою і радісною, гордою із того, що вона сумлінно виконала свій обов'язок перед народом, перед державою, перед нашою партією...

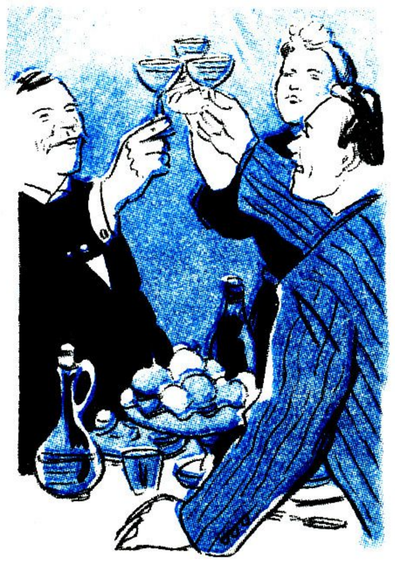

Дає право торжествувати разом з усіма у великій і дружній трудовій сім'ї радянських народів...

II

— Ну, а як ви приготувалися до зустрічі Нового року? — запитали одну людину.

— Спатиму!

— Як це «спатиму»?

— А так — ляжу собі та й засну собі.

— Нездужаєте?

— Та ні, хвалити долю, здоров'я в мене нічогеньке.

— А чого ж ви спатимете?

— Та так знаєте: небагато радості!

— Чому саме?

— Не люблю, коли з тебе люди глузують!

— Не розумію!

— Вони мене вітатимуть з Новим роком, з новими успіхами і думатимуть, що для мене це приємність, а насправді для мене це глум.

— Ще раз не розумію!

— Яке ж це для мене поздоровлення, коли торік виробничий план я виконав на 72,9 процента, за вісім місяців цього, 1951-го, року на 41,8 процента... А вони всі: «З новими успіхами»... Які ж це успіхи? Співчувати треба, а не глузувати! От через те саме візьму ляжу собі та й засну собі!

— Справді, невесело!

Така розмова відбулася з директором Одеського жиркомбінату т. Гловацьким.

— Така самотність, така самотність! — печально додав т. Гловацький.

— Та ви вже так кріпко не сумуйте! — поспівчували ми директорові. — Воно таки справді самотність, коли брати вашу роботу в порівнянні з роботою всієї нашої промисловості й усього сільського господарства. Проте, щоб не були вже ви, товаришу директоре, таким самотнім, ми можемо рекомендувати вам товаришів, які вітатимуть вас з Новим роком і з новими успіхами, не глузуючи.

— А хіба є ще такі? — повеселішав директор.

— Хоч і небагато, але, на жаль, є!

І порекомендували ми т. Гловацькому запросити на зустріч Нового року своїх колег по харчовій промисловості: т. Хотянівську з Кіровоградської кондитерської фабрики, т. Островського з Чортківської кондитерської фабрики...

— А хіба що?

— А «хіба те», що й їм теж слід дуже й дуже бажати нових успіхів у виконанні виробничих планів!

— Ну, тоді вже веселіше! — посміхнувся т. Гловацький.

— А ви все-таки не радуйтеся, товаришу директоре, — сказали ми йому, — а зберіться та таки по-серйозному побажайте один одному успіхів у Новому році! Так і говоріть:

— Успіхів вам, товариші! Справжніх успіхів!

Отак, як ми оце говоримо всім, всім, всім, хто добре попрацював у минулому році:

— З Новим вас роком, дорогі товариші! Нових вам успіхів!

Незвичайні пригоди

ЖЕРТВА НЕОБАЧНОСТІ. Згубив 11.000 карбованців Мурафський цукрозавод, здавши Київському заводу «Головхарчмаш» автовантажник для реконструкції з двотранспортерного на однотранспортерний. Гроші Київський завод одержав, а автовантажник повернув без всяких змін, з побажанням в наступному році бути більш обачними при здачі замовлень.

РІДКІСНЕ ЯВИЩЕ. У Вільшанському санаторії (Дергачівський район, Харківщина), завдяки невтомному піклуванню головлікаря т. Стовбуненка, хворим було показано кінофільм. Таке трапилося вперше за п'ять місяців цього року.

СВИНЯЧИЙ БУНТ. У новорічну ніч кабінетом керуючого Золотоніською райконторою «Заготскот» т. Бородавки заволоділи свині. Всі спроби виселити тварин не мали успіху. Свині документально довели своє право на користування кабінетом, тому що 6000 карбованців, витрачених на його ремонт, взято з асигнувань на утеплення свинарників.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Деякі лектори в погоні за довгим карбованцем читають по 4—5 лекцій на день. Наприклад, член Харківського відділення Товариства для поширення політичних та наукових знань т. Полфьоров примудрився за один день прочитати чотири лекції — у Харкові, Бєлгороді, Лозовій і Полтаві.

Калим-самольот.

ЗІПСОВАНИЙ ТОСТ

— Товариші, минув ще один рік,— піднявши келиха, починає начальник шахти № 100 тресту «Чистяківантрацит» Сергій Аркадійович Сергієвський.— Цей рік приніс чимало приємного. Взяти хоча б виконання плану...

— Сергію Аркадійовичу! — перериває його тихий, цілком тверезий голос.— Якщо вже згадувати приємне, то давайте краще про план промовчимо.

— Тобто, як промовчимо? Хіба не нас було премійовано за перевиконання плану?!

— Що було премійовано — це правда. А що перевиконували, то... пригадайте хоч би березень...

— Що ж, пригадую. У березні шахтоуправління одержало премію за виконання плану на 105,1 процента.

— А виконали на скільки?

— Хм... недоречне запитання. Однак в своєму товаристві можна бути відвертим. Виконали ми тоді план на 98,4 процента. Але ж хіба може одна, я сказав би, хмариночка затьмарити сонце...

— Хіба тільки одна, Сергію Аркадійовичу? — чується той же тихий голос.— Хіба ж наступного місяця не трапилось подібне? Пригадайте останній день квітня. Всі шахти зустрічали першотравневе свято надплановим вугіллям, а шахта № 100 і до плану не дотягла. Пам'ятаєте, що ви тоді зробили?

— Хм... Знову ж таки недоречне запитання. Але в своєму товаристві можу бути відвертим: того дня ми дописали 300 тонн антрациту — і трест знову відзначив нас...

— А пізніше, Сергію Аркадійовичу? — невгавав той же голос.— Хіба пізніше ви не вдавалися до таких же приписок, га? Премії ви ж і пізніше одержували. Чи варто про них тепер згадувати?..

— Товариші,— раптом сказав начальник шахти.— Я думаю, не варто на зустрічі Нового року говорити про минуле. Підніймемо тост за нові успіхи у Новому році!

— За справжні успіхи! — додав той же голос.

Наступного ранку начальник шахти довго думав: «Чий же то був голос, що вчора мало не зіпсував зустрічі Нового року?»

Перебравши у пам'яті всіх присутніх на новорічному вечорі і ні на кому не зупинившись, т. Сергієвський догадався: це був голос сумління.

Догадався — і здивувався: як давно вже він не чув цього голосу!

С. РАЗІНКОВ.

Шахта № 100
тресту «Чистяківантрацит»,
Сталінська область.

ПОБАЖАННЯ Й ПРИВІТАННЯ

БУДОВИ КОМУНІЗМУ
МАШИНІСТАМ КРОКУЮЧИХ ЕКСКАВАТОРІВ

З новим кроком, товариші!

НОВОСЕЛАМ

Вітаємо новосіллям будинках і пишних і затишних!

КИЇВ. ФУТБОЛЬНІЙ КОМАНДІ «ДИНАМО»

Бажаємо в новому сезоні піднятися на-гора, як «Шахтар»!

Болільники.

МІНІСТЕРСТВУ КІНЕМАТОГРАФІЇ УРСР

«Розпочата робота над сценаріями «Металурги», «Композитор Лисенко», «Суворовці», «Студенти».

(«Літературна газета» за 30 березня 1950 року).

Бажаєм Вам нових і сил, і духу
Та ще, як кажуть, ні пера,
ні пуху!..

Робота йде, як видно це у плані,—
Коли ж її побачим на екрані?

Іван ЦАРЕВИЧ.

ДЕКОМУ З ПОЕТІВ

Вельмишановний наш поете,
Згадайте мудрість Магомета:
Коли Донбас
Не йде до вас,
То ви відправтесь
На Донбас!

КЕРІВНИКАМ ДЕРЖЛІТВИДАВУ

Робота ваша — жвава та швидка!
Бажаєм вам прискорить її вдвічі,
Щоб мали ми XX том Франка
Хоч в XXI сторіччі!

ПЕРЕДПЛАТНИКИ.

ЗАСТУПНИКОВІ ГОЛОВИ ОБЛПРОМРАДИ
С. З. ІЦКОВИЧУ м. УЖГОРОД

Бажаємо вам у Новому 1952 році оволодіти умінням відрізняти особисту кишеню від кооперативної. Це допоможе вам і вашій родині проводити сімейну оздоровчу кампанію за власний рахунок, а не за рахунок Хустівської артілі «Радянська Верховина», як це було в минулому році!

Вінегрет з перцем

БЕЗ ДЕСЯТИ ДВАНАДЦЯТЬ

Мал. БЕ-ШІА

Начальник шляхового відділу.— Бодай ти був провалився... трохи пізніше! Пропала моя новорічна вечірка.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Дід Мороз. — Як поживаєш?
Дід Рекорд. — Погано. Не б'ють!

СЛИЗЬКОЯЗИКА

Мал. С. САМУМА

— Звідки в мене ці відомості? Та хіба я перший рік працюю над таємними матеріалами?
— А скільки ж вам років?
— Е, це — таємниця.

КОМУ ЩО...

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Вип'ємо за відсутність дробу в мисливських крамницях!

Репортаж перця

От-от, мої друзі, дванадцять годин!
Привіт Вам сердечний! Низенький поклін!
До того, як сядем за довгі столи,
Як дружно гукнем: «Здоровенькі були!» —
Ще глянем на «справи» в ворожому стані
Й давайте разом... поговорим «о дряни».
А «дряні» тії ще чимало по світу.
Її носії — палії з Уолл-стріту,
Що лізуть із шкури сьогодні вони,
Бо сильно напала сверблячка війни.
Як кістка у горло, як ніж їм у бік —
Наш мирний, новий, наступаючий рік.

Їх казить той факт, що трудящі — за мир,
Що нині до нас — їхні думи, їх зір,
Що перцю все дужче дають паліям

Нездолані Бірма, Корея, В'єтнам,
Що пруть їх з Ірану, з Єгипту їх пруть,
Що крах неминучий — хоч верть, а хоч круть.
І крах наступає — хоч круть, а хоч верть.
Над світом трухлявим вже дихає смерть!
Для Трумена-ката минувся той час,
Коли він, як пугалом, бомбою тряс.
Минувся! Настав «монопольці» кінець,
Бо має ті бомби народ наш творець,
Та ще й «різних видів»!.. Гляди, бузувір!
В нас є кому! Є чим відстояти мир!
...У творчості, розквіті — миру оплот —
Стріча Новий рік наш радянський народ.

Б'є вже дванадцять на вежі Кремля.
Привіт тобі, рідна Радянська Земля!
Сідайте до столу! Чи всі налили?
За труд і за мир! Здоровенькі були!

Репортаж ПЕРЦЯ вів
Степан ОЛІЙНИК

Пошта Перчя

ТРИ БАЖАННЯ

П'ятсот робітників краматорських заводів і радгоспу «Слов'янський», що проживають у селі Олександрівці, ходять на роботу через селище Черкаське. На шляху до селища нам щодня доводиться форсувати річку Сухий Торець. Від мостів тут залишилася одна тільки кладка, на яку не кожен ризикне ступити.

Зустрічаючи Новий рік, ми б хотіли висловити такі три бажання:

1) Щоб у Новому, 1952 році ми могли переходити Сухий Торець по новому мосту. 2) Щоб цього забажав і голова Черкаської селищної Ради т. Бережний. 3) Щоб для будівництва моста були використані не постанови селищної Ради про міст, яких тут, починаючи з 1947 року, набралася добра гора, а справжній будівельний матеріал.

Від імені робітників:
Є. КОЛОМОЙЦЕВА (депутат селищної Ради), ГРІДІНА, БОНДАРЕНКО, ПИРОЖКОВ та ін.
Сталінська область.

НОВОРІЧНА ПОДЯКА

Дорогий Перче! Дозволь висловити на твоїх сторінках нашу щиру подяку директорові Львівської кондитерської фабрики «Більшовик» Євгенові Петровичу Токмакову.

Ми зворушені його чудовим новорічним подарунком. Надіслані ним у м. Станіслав десять тонн цукерок «Фруктова ягода» наші діти не поїдять і за десять років, бо цукерки перетворилися в клейку масу, яка наглухо склеює щелепи.

БАТЬКИ.

м. Станіслав.

ЛИСТ ПРО ТОНКИЙ ЛИСТ

Шановний Перче! Надрукуй на своїх сторінках наш лист про тонкий лист.

Стан № 10 металургійного заводу ім. Петровського випускає тонкий лист. Протягом року тут випускали листа другого сорту не більше 9 проц., а браку було не більше 1 проц. А за останні місяці року начальник цеху т. Малий, його заступник т. Куприков і старший майстер т. Азаров спільними зусиллями добилися того, що листа другого сорту почали випускати більше 20 проц., а бракованого 3,5 проц.

Контролери відділу технічного контролю кажуть: «Брак іде! Невже не бачите?» — «Не моє діло,— відповідає їм майстер зміни.— Ідіть до старшого майстра». А старший майстер в свою чергу: «Ідіть до заступника начальника цеху». Заступник те ж саме співає: «Ідіть до начальника цеху».

А другосортний та бракований лист тим часом іде собі та йде.

І. ПЕТРЕНКО.
Л. ДНІПРОВСЬКИЙ.

м. Дніпропетровськ.

ВОГНЕТРИВКИЙ ФАСОН

За нарядом «Головвогнетривзбуту», паровозоремонтний завод ім. Шевченка, Одеської залізниці, мав одержати у I кварталі 1951 року вогнетривку цеглу.

— А я в I кварталі цегли вам не дам,— заявив керуючий Українським відділенням «Вогнетривзбуту» т. Грот.— Одержите в II кварталі.

У другому — так у другому.

— Хто сказав у другому? — здивувався т. Грот.— Раніш III кварталу й не думайте!

— Давайте хоч у третьому! — погодились ми.

— Але в мене вогнетривкої цегли класу «А» немає. Можу дати в IV кварталі цеглу класу «Б».

— Давайте хоч «Б», тільки давайте. Нам без цегли просто біда!

Підождав т. Грот до кінця IV кварталу, а тоді й відповів:

— Замовлення заводу в IV кварталі цього року виконати неможливо, бо технологічний процес виготовлення фасонної цегли триває 1—1,5 місяця.

Ні, Перче, такого фасонного бюрократа, як т. Грот, ми просто боїмося вітати з Новим роком. Він ще скаже, щоб ми прийшли до нього з привітанням у 1953 році. Хай його вже краще Міністерство держконтролю привітає!

Працівники заводської ТЕЦ:
ГРИГОРЕНКО, ДАУСОН, ЧЕПУРНИЙ, КУКАРКІН.

ДЕ ЛІС?

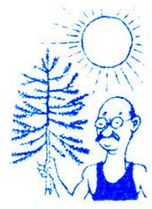

Дядю Перчику! Хочемо тебе попередити: не замовляй новорічної ялинки в Житомирському відділі Укрлісозбуту, бо одержиш її десь аж на Травневі свята, а то й на Жовтневі!.. Чесне піонерське! А як не віриш, спитай хоч би й самого начальника відділу т. Лихоліта: в яких бюрократичних хащах застряло 30 кубометрів лісу, виділеного для ремонту нашого дитбудинку?

ВИХОВАНЦІ ПЛИСЕЦЬКОГО ДИТБУДИНКУ.
Ст. Васильків-1,
Київської області.

ДАЙТЕ КОНСУЛЬТАЦІЮ

Дозволь, товаришу Перче, задати тобі кілька запитань.
Перше: що таке фізкультура та спорт?
Друге: що таке стадіон?
Третє: що це за штука — клуб?
Відповідь на всі ці запитання направляй на адресу:

Ровенська область,
м. Рокитне,
директорові склозаводу
Векшину Костянтинові Григоровичу.

Хай хоч у Новому році збагатиться цими елементарними знаннями пам'ять нашого директора, який в минулому році про перше — не дбав, на друге — не заглядав, у третьому — ніколи не бував.

ГРУПА МОЛОДИХ РОБІТНИКІВ.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

У № 19, в розділі «Виставка ширнетреба», ПЕРЕЦЬ опублікував замітку «Ой, не спиться, не лежиться...». Директор заводу ім. Хворостіна (Одеса т. Кузнецов повідомив, що питання про поліпшення якості продукції заводу обговорено на відкритих зборах парторганізації та на виробничо-технічній нараді. На винних у випуску недоброякісної продукції накладено адміністративні стягнення.

* * *

До ПЕРЦЯ надійшов лист про те, що директор радгоспу «Іванівка» (Запорізька область) т. Кива з шкурницькою метою приховав факт загибелі радгоспних поросят. Перевіряючи листа, Кам'янсько-Дніпровський райком партії виявив ще ряд неподобств. Райком КП(б) України наклав на т. Киву партійне стягнення та зняв його з посади директора радгоспу.

* * *

Голова Новопразького виконкому райради (Кіровоградська область) т. Кульчицький грубо порушував Статут сільськогосподарської артілі. Колгоспники повідомили про це ПЕРЦЕВІ. Після грунтовного розслідування матеріалів, які цілком підтвердилися, Кульчицького виключено з партії і знято з посади голови райвиконкому.

* * *

ПЕРЕЦЬ одержав листа про те, що перший секретар Кагановичського райкому ЛКСМУ м. Києва т. Кучмієнко не впорується з дорученою роботою, затискує критику, непристойно поводиться. Як повідомив Київський міськком комсомолу, Л. М. Кучмієнко знято з роботи.

* * *

До ПЕРЦЯ надійшли матеріали про самовільне підвищення цін на товари у крамниці № 2 Великоолександрівського споживчого товариства. Розглянувши справу, народний суд Казанківського району (Миколаївська область) засудив завідуючу крамницею Коваль П. Л. до 5 років позбавлення волі.

Редактор Ф. МАКІВЧУК. РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВИШНЯ, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: **Київ, Коцюбинського, 7.** Тел. 5-92-77, 5-30-31. Передплатна ціна 2 **крб.** на місяць.

Журнал «Перець» № 24(227) (на украинском языке). Підписано до друку 11.XII 1951 р. **Формат** 70×105 **см.** 1,5 друк. арк.

БФ 04969. Друкарня видавництва ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 4341. Тираж 100.000 прим.

САМ П'Є, САМ ГУЛЯЄ,
або

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

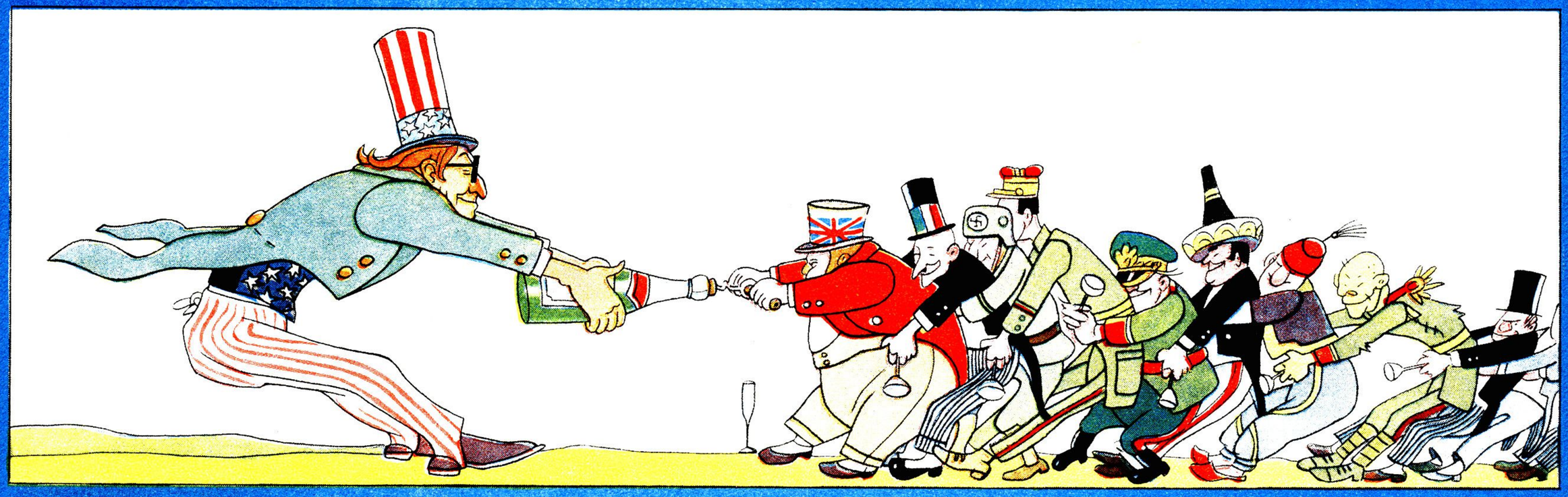

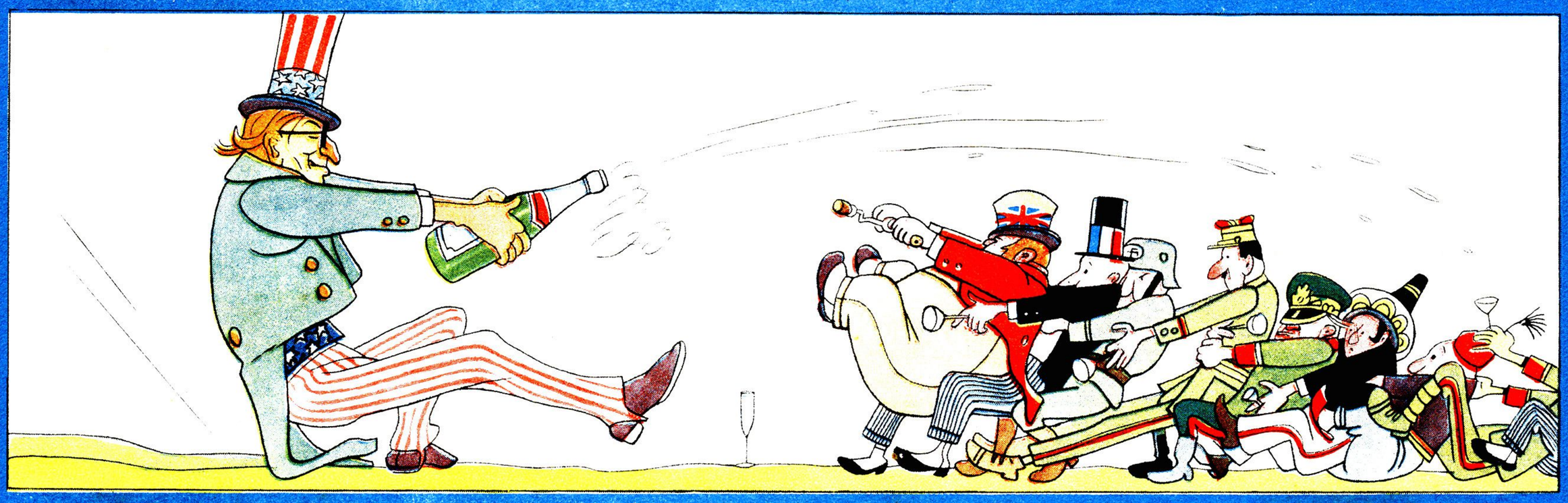

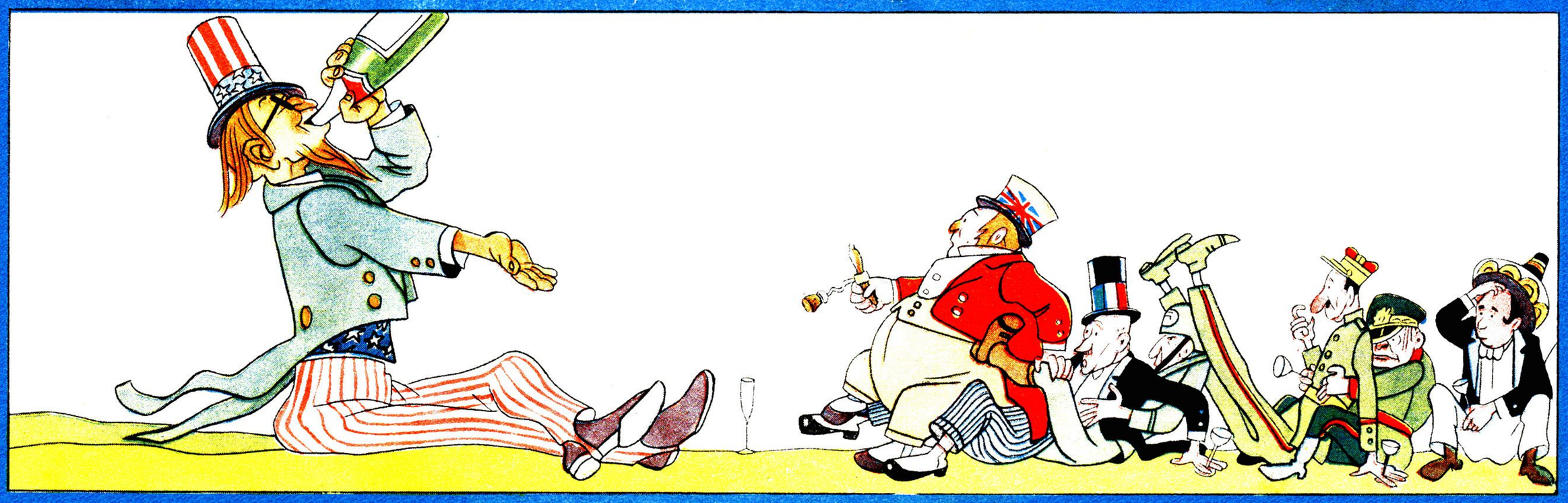

ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ УЧАСНИКАМИ
ПІВНІЧНО-АТЛАНТИЧНОГО БЛОКУ